

Zásady požiarnej bezpečnosti v bytových a nebytových priestoroch

Požiare v budovách a k nim prirahých objektoch a priestoroch tvoria najrozsiahlejšiu časť štatisticky evidovaných požiarov. Nežiaduce prvenstvo si udržuajú aj z hľadiska strát na životoch a zranených osobách. Väčšina požiarov rodinných domov a obytných budov vzniká z nedbanlivosti a neopatrnosti občanov a nedodržiavaním požiaro-bezpečnostných zásad. Bytové i nebytové priestory je preto potrebné udržiavať v takom stave, aby nevznikol požiar, resp. vytvoriť podmienky na jeho rýchle uhasenie a tak zamedziť rozšíreniu ohňa do ďalších priestorov. Za tým účelom je potrebné najmä:

- Udržiavať poriadok najmä v pivniciach, na povalách a iných spoločných priestoroch, kde môže dôjsť k vzniku požiaru alebo k sťaženiu zásahu jednotky požiarnej ochrany;
- Nefajčiť a nepoužívať otvorený oheň na miestach s možnosťou vzniku požiaru (povaly, pivnice, garáže), na osvetlenie v týchto priestoroch nepoužívať zápalky, sviečky a pod.;
- Dbať na to, aby dvere do pivničných priestorov boli vždy uzamknuté a vetracie otvory boli zasklené alebo opatrené sieťkou;
- Nevykonávať práce, pri ktorých môže vzniknúť požiar a pre ktoré je potrebná odborná spôsobilosť podľa osobitných predpisov;
- Udržiavať v bezchybnom stave elektrickú inštaláciu, nepreťažovať elektrické obvody pripájaním nadmerného množstva elektrických spotrebičov, nevykonávať neodborné opravy a nezriaďovať provízorne elektrické vedenie;
- Nezamykať dvere na spoločných chodbách vedúce od bytov k výt'ahom, do schodísk a iných priestorov, ktoré slúžia ako únikové cesty;
- Neskladovať rôzny materiál tak, aby v prípade vzniku požiaru znemožnil prístup k rozvodným zariadeniam elektrickej energie, plynu a vody alebo sťažil záchranné práce;
- Neodhadzovať horľavé odpadky, papier, drevo, ohorky cigariet a iné horľavé materiály do výt'ahovej šachty;
- Neskladovať rôzny materiál na schodiskách, chodbách, podestách, pavlačiach a iných priestoroch a iných priestoroch, ktoré slúžia ako únikové cesty;
- Dbať na to, aby nedochádzalo k poškodzovaniu hasiacich zariadení, najmä vybavenia nástenných požiarnych hydrantov, požiarnych hadíc, prúdníc, ručných hasiacich prístrojov a ich používaniu na účely nesúvisiace s ochranou pred požiarom;
- Neparkovať motorové vozidlá v prejazdoch a na nástupných plochách určených pre hasičskú techniku;
- Pri riešení základných otázok proti požiarnej bezpečnosti sa opierať o všeobecne záväzné právne predpisy.

Používanie tepelných spotrebičov a vykurovacích telies

Najviac požiarov od tepelných spotrebičov a vykurovacích telies vzniká v budovách na bývanie. Najčastejšou príčinou je nedbalosť a neopatrnosť osôb a nedodržiavanie návodu na ich inštaláciu a obsluhu. Pri používaní tepelných spotrebičov a vykurovacích telies je nevyhnutné:

- Zabezpečiť prevádzku tepelných spotrebičov tak, aby nedochádzalo k vzniku požiarov pri ich používaní, nepoužívať spotrebiče, na ktorých je zistená porucha, kým táto nebude odbornou odstránená;
- Dbať na to, aby neboli ponechané bez dozoru v prevádzke také tepelné spotrebiče, ktorých používanie vyžaduje dozor (napr. tepelné spotrebiče bez automatickej regulácie);
- Zabezpečiť, aby inštalácia a používanie vykurovacích telies boli vykonávané podľa návodu výrobcu;
- Pri zakurovaní nepoužívať horľavé kvapaliny, ako napr. benzín, lieh, petrolej a pod.;
- Nepripustiť, aby sa v blízkosti palivových a elektrotepelných spotrebičov nachádzali horľavé látky. Skladovať palivo a umiestňovať horľavé látky v bezpečnej vzdialenosti určenej v návode podľa výrobcu;

- Nevychladnutý popol po vybratí z palivového spotrebiča na tuhé palivo ukladať len do nádob z nehorľavých hmôt;
- Dopĺňať kvapalné palivo do spotrebiča z príručnej nádoby len po jeho odstavení a podľa návodu na obsluhu;
- Pri používaní plynových spotrebičov na propán-bután možno umiestniť v byte najviac jednu tlakovú nádobu s celkovou hmotnosťou obsahu do 15 kg, pričom je potrebné dodržiavať zásady uvedené v návode na obsluhu spotrebiča, pre prenosné plynové spotrebiče môže byť v byte vytvorená zásoba najviac 5 kg propán-butánu;
- Zásobnú kovovú tlakovú nádobu na propán-bután skladovať len v murovaných alebo plechových dobre vetrateľných prístavkoch, prístupných z voľného priestoru alebo na otvorených balkónoch a chrániť ju pred účinkami slnečného žiarenia a iným vplyvom ktoré môžu nepriaznivo ovplyvňovať jej technický stav;
- V prípade zistenia úniku plynu ihneď uzatvoriť hlavný bytový uzáver a zabezpečiť odstránenie poruchy, pri zistení plynu v nebytových priestoroch okamžite to ohlásit' plynárenskej službe.

Prevádzkovanie komínových zariadení

Komín ako stavebná konštrukcia patrí k najviac namáhaným častiam stavby. Životnosť komína, osobitne jeho nadstrešnej časti je najviac ohrozovaná prudkými zmenami teplôt na vnútornom a vonkajšom povrchu komína agresívnymi kondenzátmi spalín a poveternostnými vplyvmi. Pravidelným čistením a prevádzkovou kontrolou komínov, dymovodov, resp. palivových spotrebičov možno znížiť pravdepodobnosť dlhodobého extrémneho namáhania komínového telesa, porušenia jeho celistvosti a tým aj možného vzniku požiaru v danom objekte. Občania sú povinní:

- Zabezpečovať osobami s odbornou spôsobilosťou čistenie a kontrolu komínov v stanovených lehotách;
- Zabezpečovať osobami s odbornou spôsobilosťou preskúšanie komínov pred pripojením spotrebiča na komín, pred zámenou lokálneho spotrebiča palív na ústredný alebo etážový zdroj tepla, pred zmenou druhu paliva a po stavebných úpravách na telese komína;
- Dbat' na dodržiavanie vzdialeností horľavých látok a konštrukcií od plášťa komína alebo palivového spotrebiča (tieto vzdialenosti sú presne definované v technických predpisoch).

Čo robiť, ak vznikol požiar?

- Bezodkladne ohlásit' vznik požiaru na ohlasovňu požiarov (číslo 150, resp. 112) alebo iné telefónne číslo uvedené v domovom poriadku, resp. v požiarnych poplachových smerniciach, alebo zabezpečiť jeho ohlásenie.
- Uviest' kde horí (presnú adresu), čo horí, kto volá a odkiaľ volá. Ďalej je potrebné uviesť podrobnejšie informácie o požiari (napríklad na ktorom poschodí horí), vyčkať na spätný telefonát ohlasovne požiarov a riadiť sa jej pokynmi.
- Ak je to možné, uhasiť požiar dostupnými hasiacimi prostriedkami (voda, piesok, prenosné hasiace prístroje, vlhké prikrývky a pod.), alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia.
- Zabezpečiť odvetranie zadymených priestorov (chodieb, schodísk a ostatných únikových ciest slúžiacich na evakuáciu osôb) pomocou ventilačných zariadení, okien a pod.
- Vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu ohrozených osôb, evakuovať najmä deti a chorých ľudí – využiť na to chodby, schodiská a ostatné únikové cesty vedúce na voľné priestranstvo.
- Poskytnúť na výzvu veliteľa zásahu osobnú a vecnú pomoc hasičskej jednotke - napríklad dopravné prostriedky, zdroje vody, spojovacie zariadenia a iné veci potrebné na zdoľanie požiaru.